

0 6 8 1 3 4 9 5

7

4

2

0

3

6

9

0

0

7

1

5

6

1

5

5

9

8

1

3

8

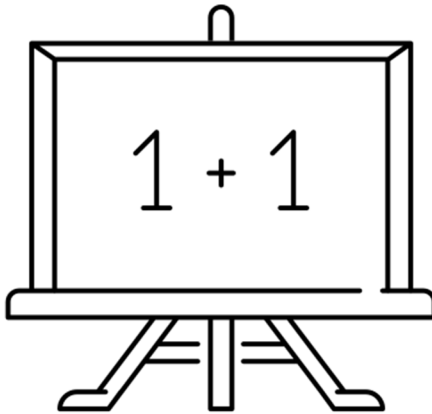
4

7

6

Birmə gaba giləgi dine āsa lekol lə

Guide de Calcul pour les classes
préscolaires en chibne (soumraye)

Association pour le Développement de la
Langue Chibne (Soumraye) A.D.L.C.

Birmə gaba gıləgı dine āsa lekol lə

Guide de Calcul pour les classes
préscolaires en chibne

Langue : chibne (soumraye), parlée dans la sous-préfecture de Déressia, préfecture de la Tandjilé-Est

Traduction du titre : Le chemin d'enseigner le calcul aux enfants à l'école

Genre : matériel didactique – Guide de calcul pour des classes préscolaires

Traduit et adapté du “Guide d’Enseignant” des classes préscolaires au Guéra, FAPLG 2010, par :

Samafou Allague Victor, Alphonse Men, Angal Doragle, Manague Mathias, Babour Elie Ladko

L'illustration sur la couverture est tirée de :

https://www.iconfinder.com/icons/6011207/board_chalkboard_classroom_education_kindergarten_math_school_icon

La bordure de la couverture a été faite par Deborah Pope.

1re édition 2024 : 50 exemplaires

© 2024, Association pour le Développement de la Langue Chibne (Soumraye) A.D.L.C.

Mani pad woni g̃iləg̃i dine āsa

Mana g̃i mani nə wodi nə g̃i ilə g̃iləg̃i dine lekol lə da, āsa kaw ilə ḍwaraḡi lə me ca. Āsa da i:

- g̃irsə gaba janga nimiro g̃i pii g̃i 10 me āsa duwa me,
- 'wac̣na gaba āsa lada g̃i bii g̃i chibne me g̃i nasara me 1 biraa 20,
- ḍang da, i g̃irsə gaba g̃ilə 'yàa g̃i lə diiyə (+) me biyə g̃i bam (-) me ca.

Ta di me i mani pad woni g̃ilə nə də ha wogi àla gandag̃i giyə di.

Giyə g̃i ta di naṅ àlal i g̃i bii g̃i chibne, dara 'wac̣na g̃i kojig̃i di idi āsa. Mani nə bii g̃i chibne hára pii do me nə nasara hára targ̃iṅ siṅ.

Gilə g̃i mani nə də ha hára g̃iləg̃i mana g̃i maktubu inda di idi āsa lə ka da, birmə gaba g̃ilə mani di i sir bá bá.

Plan des séances du calcul

<i>Dimas</i>	<i>Gìlè gì we?</i>	<i>Gìlè gì pad dalaw</i>
D 1	Gìyè gì àla gì òmas dì piiyè	Wayà gì gwale gì nà āsa
D 2	Gìlè gì mìn me sīr me	Āsa gì 1 ha 5 gì bii gì chibne
D 3	Gìlè gì subu me wodì me	Āsa gì 6 ha 9 gì bii gì chibne
D 4	Gìlè gì jii me, Cwara gaba yara me	Āsa gì 10 gì bii gì chibne
D 5	Cwara gaba yara gì mani pad nà àlal di	Cwara gaba yara gì nimīro 1 ha 10
D 6	Gìlè gì kubi	Janga gì nimīro gì 1 me 2 me
D 7	Gìlè gì wurgìsubu me dunasīr me	Janga gì nimīro gì 3 me 4 me
D 8	Gìlè gì dunamìn me mwaj me	Janga gì 5, 'yàa gì lè diiyè
D 9	Cwara gaba yara gì mani pad nà àlal di	Cwara gaba yara gì nimīro gì 1 ha 5 me 'yàa gì lè diiyè me
D 10	Gìlè gì mwaj dii mìn me mwaj dii sīr me	Janga gì nimīro gì 6 me 7 me
D 11	Gìlè gì mwaj dii subu me mwaj dii wodì me	Janga gì nimīro gì 8 me 9 me
D 12	Gìlè gì mwaj bii jii me mwaj dii kubi me	Janga gì nimīro gì 0 me 10 me

D 13	Cwara gaba yara gɛ̄ mani pad nɛ̄ àlɛ̄l di	Cwara gaba yara gɛ̄ nimɛ̄ro gɛ̄ 0 me, 6 ha 10 me, 'yàa gɛ̄ lɛ̄ diiyɛ̄ me
D 14	Dɛ̄mas di idɛ̄ cwara gaba yara (wála 5)	Cwara gaba yara gɛ̄ 0 ha 10 me 'yàa gɛ̄ lɛ̄ diiyɛ̄ me.
D 15	Gɛ̄lɛ̄ gɛ̄ mwaj dii wurgɛ̄ subu me Cwara gaba yara me	Biyɛ̄ gɛ̄ bam
D 16	Gɛ̄lɛ̄ gɛ̄ mwaj dii dunasɛ̄r me mwaj dii dunamɛ̄n me	Janga gɛ̄ nimɛ̄ro gɛ̄ 11 me 12 me
D 17	Gɛ̄lɛ̄ gɛ̄ gɛ̄nɛ̄n sɛ̄r me gɛ̄nɛ̄n sɛ̄r gɛ̄ dii mɛ̄n me	Janga gɛ̄ nimɛ̄ro gɛ̄ 13 me 14 me
D 18	Gɛ̄lɛ̄ gɛ̄ gɛ̄nɛ̄n sɛ̄r gɛ̄ dii sɛ̄r me Cwara gaba yara me	Janga gɛ̄ 15 me, cwara gaba yara gɛ̄ nimɛ̄ro gɛ̄ 11 ha 15
D 19	Gɛ̄lɛ̄ gɛ̄ gɛ̄nɛ̄n sɛ̄r gɛ̄ dii subu me gɛ̄nɛ̄n sɛ̄r gɛ̄ dii wodɛ̄ me	Janga gɛ̄ nimɛ̄ro gɛ̄ 16 me 17 me
D 20	Gɛ̄lɛ̄ gɛ̄ gɛ̄nɛ̄n sɛ̄r gɛ̄ bii jii me gɛ̄nɛ̄n sɛ̄r gɛ̄ dii kubi me	Janga gɛ̄ nimɛ̄ro gɛ̄ 18 me 19 me
D 21	Gɛ̄lɛ̄ gɛ̄ gɛ̄nɛ̄n sɛ̄r gɛ̄ dii wurgɛ̄subu me Cwara gaba yara me	Janga gɛ̄ nimɛ̄ro gɛ̄ 20, cwara gaba yara gɛ̄ nimɛ̄ro gɛ̄ 16 ha 20
D 22	Cwara gaba yara gɛ̄ mani nɛ̄ àlɛ̄l pad di	'Yàa gɛ̄ lɛ̄ diiyɛ̄
D 23	Cwara gaba yara gɛ̄ mani nɛ̄ àlɛ̄l pad	Biyɛ̄ gɛ̄ bam

Gilə gı mın ha jii:

Nimiro gı 1 ha 5 gı bii gı chibne

Dımas di pii 5 dıwari lə da, mani pad əlal i gı bii gı chibne!

Mani nə əla nənə Gilə gi 1 ha 5:

- Diyə gı nimiro 1 ha 5 gı bii gı chibne
- Āsa gı nimiro 1 ha 10 gı bii gı chibne

Gilə gı mın:

Nimıro gı 1 me 2 me 3 me gı bii gı chibne

Kojigi di idi gilə:

- Metir 'waga dine subu hára nim kwandagi dirəgi lə me ùr kwandagi di ba āsinagi le gı bii gı chibne.
- Waygi dine dara mani nə mə ha bıləgi da, gı gil i dunim lə didəgi lə.
- Ûrgi gwale gı ùrə: I man me gı ha āsa mani nə gı yərgi bədə mo? Metir gilgi birmə gaba āsa gı isam me sogilele me ca.
- **Livre de Calcul, Leçon 1, paji 3:**
Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə maktubu dware lə. Anji ùr dine ba āsina sogilele me, ba waynaw, gaa ba i indi na mo?
- Anji ùr dwe mın ba hane āsina isaw 1 ha 3 daa kwandaw dirəgi lə.
- Metir dangiri mani dúndirəgi nə dirəw ùr subu daa tablowə (bal, kululi, badu, dine etc.). Mani dúndirəgi nə mın i gı mani mın lə (.), nə sir i gı mani sir lə (:), nə subu i gı mani subu lə (:.). Anji jangi 1 lə dodə mani dúndirəgi nə mın gındəgi lə, nə sir lə kaw jangina 2 lə dodə gındəgi lə, nə subu kaw jangina 3 di lə dodə gındəgi lə me ca.
- Anji waygi dine gı bii gı chibne **mın** gı jangi i nimıro gı yande **1**, **sir** gı bii gı chibne gı

jangi i nimirō gi yande **2**, **subu** gi bii gi
chibne gi jangi i nimirō gi yande **3**.

- Gilgi āsa gi nimirō gi subu di gi bii gi chibne.

Livre d'images: Metir gilgi dine **Maktubu di mani dúndirēgi paji 3** me ùr dine cendi ba kubināw mani dúndirēgi nā cendi ba yār di:

- *Anā yār leme indi na mo? Anā yār bage di i indi na mo? Anā yār girade nā dine indi na mo? Anā yār jambal indi na mo? Anā yār dine indi na mo? Anā yār abje indi na mo? Me anā yār namde indi na me mo?*

Eseris 1 :Metir jangi nimirō 1 me 2 me 3 me kijab kijab daa tablowə. Me gu nimirō min nā subu dwaregi lə gi bii gi chibne me ùr dine di ba hane gilynəw gandiw.

Livre de Calcul, Leçon 1, paji 3 : Metir gilgi dine mani dúndirēgi me ùrgi ba āsina sogilele di me ba waynaw giṛə day, me ba gilynəw nimirō gi ba bor gi mani dúndirēgi di.

Livre d'images : Metir gilgi dine **Maktubu di mani dúndirēgi paji 5** me ùr dine ba yarna mani dúndirēgi di me ba waynaw giṛə day daa gi gindəgi bá bá. Anji gilgi dine pad nimirō gi ilə paji gi ta di lə di āsa duwa.

Karton-nimirō: Metir dāri nimirō gi 1 me 2 me 3 me gi karton-nimirō di. Anji bo karton-nimirō gi sabi di so 1 ha 3 mana gi tabil duwa didə me gugi

dine nimiro min me waygi ba hana gılñaw gandiw.
Kal dine pad hana le tablowə me metir yərgi gaa
cendi ba gil i nimiro gi baa urıw di mo?

1	2	3
•	• •	• • •

Gilə gı sir:

Nimiro gı 4 me 5 me gı bii gı chibne

Cwara gaba yara:

- Metir jangi nimiro 1 me 2 me 3 daa tablowə. Me anji 'waga dine ba hane āsina.
- Anji jangi dang kijab kijab me dii girə me dine hāra āsi.
- Anji ūr dine gwale gı ūrə ba:
 - *Dine subu da, chandiragi i indi mo?*
 - *Dwe min da, durbiw i indi mo?*
 - *Dine subu da, gun min diw i indi mo?*
 - *Me pad dayyə pad da, didəgi i indi mo?*

(Dang? Dang? Kanji gwale gı ūrə dima gı dang!)

Gilə gı laba: Nimiro gı 4 me 5 me gı bii gı chibne

- Wayagi gwale ginə nimiro gı 4: Metir 'wogi dine sir ha daa tablowə me ūr dwe min dang gı ūrə duwa ba hane āsina nə sir di dirəgi.
- Anji 'wogi dine sir me ūr dwe min dang gı ūrə duwa ba hane āsina nə sir di durbiği me darinagi me.
- Dwe min gı 'wacnana āsa ladi da, metir waygi kwandaw ba āsina gandiw. Me anji gira 'waga dwe min bá bá hāra daa tablowə āsi minaw me ca.

- Metir cor gi kojigi di idi āsa gi isay me biy dwe min kwandaw dwaṛagi lə ba hane āsina daa 1 biraa 4 .
- Waya gi gwale ginə nimiro gi 5: Metir 'waga dine dang jii hára nim daa kwandagi dirəgi lə me, ùr dwe gi ùrə duwa ba hane āsinagi. Me metir way gwale ginə nimiro gi 4 me 5 me.
- Dine hára min min dayyə pad āsi gi isiragi daa kwandagi dirəgi lə 1 ha 5.

Metir jangi nimiro gi 1 me 2 me 3 me gi dine 'wocniw dīm di daa tablowə. Anji ùr dine ba āsinaw nimiro gi sir gi ba wor di. Mana gi cendi dara goo **wodi** gi bii gi chibne da metir jangi nimiro di daa tablowə, gi **jii** kaw cendi ha àla i yande me ca. Anji gilgi dine **wodi** gi bii gi chibne gi jangidi i yande 4 me **jii** kaw gi jangidi i yande gi bii gi chibne me ca.

- Metir jangi nimiro gi 1 me 2 me 3 me 4 me 5 me daa tablowə, me waygi dine ba āsina.

Eseris 1 (Wunjə): Metir bobi isaw diw 1 bira 5 me ùr dine ba waynaw ba fobi isaw di i diw indi mo, me anji ùr dwe min ba hane daa tablowə, ba gilnəw nimiro gi ba bor gi bwaba gi ba fobi isaw di.

Dara kal dine 'wunji hine da, metir 'waga dwe min bá bá hára kwandaw dirəgi lə me, ba gilnəw nimiro gi min. Dwe di parbi daa diw 1 labaa 2 labaa ya nimiro gi anji giləw di de.

Eseris 2: Metir gilgi dine i man me cendi ha cwaw læ diiyə gi sogilele mo? Anji ùr dine gwale gi ùrə ba:

- *Nimiro gi geche gi doyiw nimiro gi sir bam da, i gi we mo? Me gi sir doyiw bam da, i gi we me mo?*
- *Nimiro nə gi 4 doygi bam da, i nə we mo? Nimiro gaba dwayaw nimiro gi 4 bam ilə mo?*
- *3 me 1 me da, i nimiro gi we me i gi geche mo? Me gi we me i gi dwe mo?*
- *5 me 4 me da, i nimiro gi we me i gi geche mo? Me gi we me i gi dwe mo?*
- *Anə ina gi sogilə 1 me gi 'yàng læ dang 2 da, dayar daa pad da, i indi na mo?*
- *Anə ina gi sogilele 3 me gi 'yàng læ 2 da, dayar da pad da, i indi na mo?*

Livre d'images: Metir gilgi dine mani dúndirəgi mana gi maktubu di idi dúndi læ Paji 6. Anji ùr dine ba gilnəw mani dúndirəgi nə ba bor gi nimiro gi ba gilgi gandiw tablowə di. Metir jangi nimiro 1 me 2 me 3 me 4 me 5 me pii daa tablowə. Anji gilgi dine mani maktubu janga dira gi daa læ hára nim gi sir læ me ùr dine ba waynaw leme giṛə day me gi subu læ da gilnəw dine nə lay gidiragi daa me nə lay isiragi daa me ca.

Karton-nimiro: Metir đari nimiro gi 4 me 5 me gi karton-nimiro di. Anji bo karton-nimiro gi 1 biraa 5 di mana gi tabil duwa didə me 'waga dwe gi we we kaw hára tabil duwa bidə. Mwom da, metir di guw

dwe di nimirō me, dwe di gīlāw gāndīw. Anji 'wogī
dine pad ha nīm dara yara gaa ba cendi di ba 'wocū
nimirō di le pad mo?

Gilə gı̄ subu:

Nimiro gı̄ 6 me 7 gı̄ bii gı̄ chibne

Cwara gaba yara:

- Metir jangi nimiro gı̄ 1, 2, 3, 4 me 5 me ùr dine ba hane daa tablowə āsina. Anji jangi dang kijab kijab me diw gı̄rə nan me nimiro min bá bá. Dine hára daa me āsi.
- Metir ùr dine gwale gı̄ ùrə me anji wagi cwaa duwa gı̄ gindiw lə.

- *Dine sir da, didəgi i indi mo?*

- *Dwe min da, gidaw i indi mo?*

- *Dine jii da, dwe min chandaw i indi mo?*

Me pad dayyə pad da, chandiragi i indi mo?

- Metir bobi isaw diw gı̄rə me ùr dine ba gilnəw nimiro gı̄ ba bor gı̄ bwaba gı̄ baa bobi isaw di. Anji àl yande gı̄ nimiro pad 1 biraa 5.

Livre d'images: Metir gilgi dine maktubu di mani dúndirəgi **paji 2**. Anji ùr dine ba:

- Anə yər i mwagine na mana gı̄ paji di ta di lə mo?
- Anji waygi dine ba āsina mwagine nə i mana gı̄ jàa lə bá bá diban 'wacna gı̄ gındəgi. (Cendi ha 'ywaa mwagine jii bá do.)

- Mwine indi na gi gindəgi day bá bá ba ilə mana gi paji lə di mo?
- Anji ha àla i yande dige dige gi **paji gi 3** me ca.

Gilə gi laba: Nimiro gi 6 me 7 gi bii gi chibne

- Metir 'waga dine subu hára daa me ùr kwandagi ba āsina durbigi me dirəgi me isiragi me ca. Dwe min gi nyamna goo gi **6** gi bii gi chibne da, ladi le. Anji gilgi dine dara **5** da, i **6** me pamdi.
- Metir piy dine yab āsi mani gi isiragi me gi sogilele me ca.
- Anji ùrnə ba jangina nimiro gi 7 da, lay sogilele 7 me ùr gun min gi ùrə duwa ba hane āsina.
- Metir darı mani dúndirəgi sir (tāsa me tabıl me) nə min mani ilə dwaregi lə 6 me gi dang mani ya gilale de ilə dwaregi lə 7 me ca. Me anji waygi dine ba āsina mani di.
- Anji jangi nimiro ginə mani girə day di mana gi mani dúndirəgi di gindəgi lə bá bá. Anji waygi dine ba **kubi** gi bii gi chibne ba gi jangi i yande **6** me, **wurgisubu** kaw, ba i yande **7** me ca.
- Metir jangi daa tablowə nimiro (1 ha 7) me dine ha daa tablowə dara āsa.

Livre de Calcul : Metir gilgi dine paji 5 me waygi gi ba hane āsina sogilele me isiragi me ca.

Esersis (wunjə) : Bwaba gi isay me parba gi daa dii giṛə kal bwarna gi nimirō gi 6 me 7.

Esersis 1: Sogilele: Waygi dine gi àlna mani nə i ta di:

- *Metir lay sogilele isəw gi jeleyə 3 me gi abeyə 2 gilgi dine daa. Me ùrgi sogilele di ba dayar daa pad da, ba i ìnda na mo? Anji gilgi nimirō gi dayar daa pad di.*
Anji àl yande gi mani nə wor di.
- *Anji lay sogilele 5 isəw gi jeleyə me u 1 gi abeyə;*
- *Anji lay sogilele 4 isəw gi jeleyə me lay 3 gi abeyə;*
- *Anji lay sogilele 6 isəw gi jeleyə me u 1 gi abeyə;*
- *Anji u sogilə 1 isəw gi jeleyə me lay 2 gi abeyə.*
- *Anji lay sogilele 2 isəw gi jeleyə me lay 5 gi abeyə me.*

Esersis 2: Metir ùr dine gwale gi ùrə ba:

- *Jambal mìn me dure mìn me da gidiragi i ìndi na mo? (Dine di ha bwaa sogilele nə nem jambal gidadi lə kirab jiga me nə nem dure gidadi lə jiga do me ha dáya gi daa siṅ.)*
- *Dine sir darinagi i ìndi na mo?*
- *Labe di deme mìn me chibiri mìn me da, didəgi i ìndi me gidiragi i ìndi na me mo?*
- *Labje nə namde jii da, widirəgi i ìndi na mo?*
- *Leme wurgisubu da, didəgi i ìndi na mo?*

Karton-nimiro: Metir ɗaɗi nimiro gi 1 ha 7 gi karton-nimiro di. Anji bo karton-nimiro gi 1 biraa 7 di mana gi tabil duwa dida me 'waga dwe gi we we kaw hāra tabil duwa bidā mwom da metir di guw dwe di nimiro me dwe di gilaw gandiw. Anji 'wogi dine pad ha nim dara yara gaa ba cendi di ba 'wocɗ nimiro di le pad mo?

Gilə gi wodi:

Nimiro gi 8 me 9 me gi bii gi chibne

Mani pad àlal i gi bii gi chibne!

Cwara gaba yara:

- Jangi nimiro gi i ta di 1, 2, 3, 4, 5, 6 me 7 daa tablowə kijab kijab me waygi dine gi hane āsina daa. Me d'ang da, waygi gi hane janginagi gi birmə day kirab kirab, so gi dweyə ha gi gecheyə.

Gilə gi laba: Nimiro gi 8 me 9 me.

- Ka da, metir 'waga dine 4 hára d'ibi daa kwandagi dirəgi lə me waygi kwandagi nə dam dodə di ba āsina nə d'ibi daa di.
- Metir piy dine yab ba āsina 1 ha 9. Mana gi dine di āsina bam pad mwom da, metir waygi ba nimiro **gi 7** tariwə di, ba i 8 me gi hára **8** tariwə da, ba i **9**.
- Anji gilgi dine ba dunasir di, ba jangar i nimiro **gi 8** yande me, dunamin kaw, ba jangar i nimiro **gi 9** yande me ca.

Livre de Calcul: Metir tiŋ paji gi 6 gilgi dine me waygi ba hane āsina sogilele me isay me nə maktubu lə di.

Eseris 1: Metir ùr dine 9 ba swana daa. Dwe gi we we kaw gu nimiro mana duwa gi anji d'ibi nim lə kwandaw d'waraŋi lə di bá bá biraa 'yeŋ nim. Gi pii

gu 1, gaba dii sir gu 2, gaba dii subu læ gu 3, gaba wodi gu 4 yande biraa ha nim 9, cendi cor àl yande gi dii girə.

Eseris 2: Wunjə gaba bwaba isay me parba me ca. Metir àl diw min pi pa mwom da kal dine àl targin cendi gi isiragi day gang. Gi wála bá bá da, metir gilgi dine nimeru gi diriway gi gilgi gandiw pii ta di dara ba 'wacnanaw ladi le.

Karton-nimiro: Metir dari karton-nimiro gi 8 ha 9. Anji bo karton-nimiro gi dangriw 1 biraa 9 di mana gi tabil duwa didə me 'waga dwe gi we we kaw hára tabil duwa bidə mwom da, metir di guw dwe di nimiro me, dwe di giləw gandiw. Anji 'wogi dine pad ha nim dara yara gaa ba cendi di ba 'wocn nimiro di le pad mo?

Gɪlə gɪ jii:

Nimiro gɪ 10 gɪ bii gɪ chibne

Cwara gaba yara:

- Kal dine irminə mani dúndirəgɪ nə mana gɪ Livre de Calcul le me āsina nim gɪ isiragi 1 ha 9.
- Metir jangi nimiro 1 biraa 9 daa mana gɪ tablowə. Dine hára bil isiragi lə me āsi nim. Dine hára bilgɪ me āsi nim gɪ bii gɪ chibne.
- Metir jangi nimiro nə ta di dang bii kijab kijab me waygɪ dine ba hane āsinagi dang bii.

Gilə gɪ laba: Nimiro gɪ 10 gɪ bii gɪ chibne

- Metir lay sogilele 10 me bogi mana gɪ tabil duwa didə. Anji gu nimiro min gɪ diw me 'waga dwe ba hane birinə laba ba layna sogilele ya nimiro gɪ baa gu di de.
- Metir gu nimiro gɪ 10 me ùr dwe min gɪ ùrə duwa ba hane āsina sogilele di biraa 10. Waygɪ dine di ba nimiro gaba pama 9 da, i **10** me, **mwaj** di, gɪ bii gɪ chibne da, gɪ jangidi i yande **10**.
- Waygɪ dine gɪ āsina isiragi nə dine me gidiragi nə dine me ca.

Livre de Calcul : Metir tin̄ paji gi 6, gilgi dine me waygi ba hane āsina sogilele me isay me nə ba i maktubu lə di.

Karton-nimiro: Metir ɗari karton-nimiro gi 10. An̄ji bo karton-nimiro gi ɗangriw 1 biraa 10 di mana gi tabil duwa didə me 'waga dwe gi we we kaw hára tabil duwa bidə mwom da metir di guw dwe di nimiro me dwe di giləw gandiw. An̄ji 'wogi dine pad ha nim dara yara gaa ba cendi di ba 'woc̄n nimiro di le pad mo?

Eseris 1: Metir ha cwara àla mani nə gilə woni bwaba isay di bi me ùr dine di ba hane layna karton-nimiro gi ɗangriw di gaa ba nimiro di ba bor kirab gi bwaba gi isay di me parba di me mo. Metir di 'wac̄nana dara dine di pad dayyə pad ba 'woc̄n nimiro gi so 1 ha 10 di le do me da, an̄ji cìlangina daa hana dimas di ɗangə dara giləgi āsa gi nimiro di āsa duwa me janga duwa me ca.

Livre d'images: Metir gilgi dine maktubu di idi mani dúndirəgi paji 6 me ùrgi ba waynaw leme giṛə day me dine giṛə day me ca. An̄ji ùr dine nə namde ba āsina dine nə abje durbəgi. Me dara leme gidiragi da, a ùrnə dine gwale gi ka di.

- *Lama min da, gidaw i indi na mo?*
- *Me leme sir da, gidiragi i indi na mo?*
- *Leme nə sir gidiragi me gi bwana dwe di bani gidadi lə me da, dayar daa pad da, i indi na mo?*

Kal dine dɪma di 'wocɲ nɪmɪro ɡɪ 1 ha 10 ɡɪ bii ɡɪ
chibne di ladi le do me mə ha cimə hára ɡɪlə ɡɪ 6
ha 16. Àlɡɪ dine di cwara gaba yara dii ɡirə hiŋe
do.

Gɪlə gɪ kubi ha mwaj dii kubi:

Nimiro gɪ 1 ha 10 āsa duwa me janga
duwa gɪ bii gɪ chibne me nasara me

Mani nə ha hára àlala mana gɪ gɪlə gɪ 6 ha 16:

- Janga me āsa me gɪ bii gɪ chibne me nasara me gɪnə nimiro gɪ 1 ha 10,
- Janga me āsa me gɪnə nimiro gɪ 0,
- Diiyə gɪ gɪnɪŋ gaba waya gwale gɪnə 'yàa gɪ lə diiyə.

Gilə gi kubi:

Nimiro gi 1 me 2 me āsa duwa me
janga me

Cwara gaba yara:

- Metir waygi dine ba āsina gi bii gi chibne nimiro 1 ha 10: Pii pa da, dine āsi i gi dúndirəgi do me gira āsi gi sogilele siŋ.
- Metir gilgi dine karton gi nimiro me ùr dine ba i nimiro gi we mo? (Àl yande dii giṛə.)

Gilə gi laba: Nimiro gi 1 me 2 me āsa duwa me janga duwa me

Metir gilgi dine gilə gi ta di mana gi wála sir dalawə. Wála gi minnə da, anji waygi dine duwa gwale ginə nimiro gi 1, me wála gi sir lə kaw, anji waygi dine gwale ginə nimiro gi 2 duwa me ca.

Giyə gi wála gi 1

- Livre de Calcul, paji 8: Metir gilgi dine dúndi di daa pii. Me anji ùrgi ba wayna gwale dira me ba wayna giṛə dira me ca. Anji jangi nimiro gi 1 daa tablowə. Metir di waygi dine ba i man me cendi ba ha janga nimiro gi min di mo: Anji jangi nimiro gi 1 di daa tablowə me gilgi janga duwa: *Pii da, anə jə habda gi bani gi lingər gi tuliw me anə u habda gi tiba gi geche àsiw lə mana gi isay gi abeyə.* Metir di àl habde nə ta di jiga jiga do

me gıra dáygi daa dara kal ba gidinə nimiro gi min di.

- Metir di cogi dine di tariw me, co dirəw iji tablo me gilgi dine janga gi nimiro gi 1 di gi isəw pəgin, diban 'woo lakire bilə gi tablo.
- Anji ùr dine gi ùrə day ba hane daa tablowə jangina 1.
- Metir waygi dine mani nə ba i daa tablowə tadi ba i nimiro 1 gi bii gi chibne me gi 'wogiw gi bii nasara **UN**.
- Metir waygi dine ba kubnə nimiro gi **UN** daa gi dii girə, cendi kubi me anji āsi angal duwa doy gaba dine di pad dayyə gaa ba kubi nimiro di ladi le mo.
- Anji waygi dine pad, wi kaw ba jangina nimiro gi 1 mana gi jagda gi sir dalawə arduwas duwa lə.
- Metir yər dine pad arduwas day bá bá. Me anji wagi dine di lə dara ba jangina ladina.

Eswersis 1: Metir ùr dine ba gilnəw mani nə lekol lə nə girə day ba i 1. Kal dine irminə ya tibala didə de labaa, kulu biw diwə de labaa, holəng diwə de labaa, aba giləgi dine mani didəgi lə de labaa, tablo didə de labaa, ches diwə de.

Livre de Calcul, paji 9: Gilgi dine mani dúndirəgi. ùr dine waygi gi gunəm mani nə gi yər sumdəgi me girə day me. Mani di inam i 1 da, waygi dine gi jangina nimiro gi 1 mana gi arduwas day lə labaa, hana daa tablowə janginaw nim.

Giyə ginə wála gi 2:

- Livre de Calcul, paji 8: Metir waygi dine ba yarna mani dúndirəgi nə dii sir læ me ùrgi ba cendi ba yər i dáge indi na mo?
- Anji cogi dine tariw me gilgi gi janga gi nimiro gi 2 daa tablowə. Janga duwa da, i ya đang tuldi di isir dodə ta di de. Me habda gi lingər gi tuliw swaa mana gi đang di bidə hára bil habda gi i dodə gi tuliw.
- Anji gugı dine nimiro gi 2 gi bii gi chibne me gi nasara ba i **Deux** me ca. Metir waygi dine ba gunə **Deux** di daa gi dii girə. Anji waygi dine ba hane jangina nimiro gi 2 ya ba cendi ba yəriw nim dirəgi læ ta de. Metir waygi dine pad, wi kaw ba jangina nimiro gi 2 di mana gi arduwas duwa læ mana gi jagda gi sir dalawə.
- Metir yər dine pad arduwas day bá bá. Me anji wagi dine di læ dara ba jangina nimiro di ladina.

Eseris 1: Metir jangi nimiro gi 1 me 2 me daa tablowə. Anji gil isəw læ nimiro gi 1 me 2 me diwə me asiw nim gi bii gi chibne me gi nasara me ca. Dine di biriñ daa mana gi āsa di wundarna gi nimiro gi i daa tablowə di. Metir àl ya baa 'wocñ mani bədə de me gil isəw mana gi nimiro gi đang læ dara yara gaa ba dine di ba 'wocñ nimiro gi jiga jiga di ladi le mo. Dine nə nem 'ywaa nimiro gi gi

ùriw di bədə da, gi ha 'ywaragi bam mana gi wun̄jə lə di.

Livre de Calcul, paji 9: Gilgi dine mani dúndirəgi. Ûr dine waygi gi kubnəm mani nə gi yər me giṛə day me gi jangina nimiro di mana gi arduwas dayyə.

Eseris (Giyə gaba àla) 2: Metir ùr dine ba gilnəw mani nə mana gi kulə lekol lə nə ba bor gi nimiro gi min me gi sir me di. Irim ya kulu biw diwə de labaa, holəng diwə de labaa, aba giləgi dine mani diwə de labaa, tablo didə de labaa, ches diwə.

Eseris (Giyə gaba àla) 3: Metir waygi dine wi kaw ba unə arduwas duwa bá bá. An̄ji waygi cendi ba jangina nimiro nə sir ta di 1 me 2 me. Me an̄ji waygi ba cendi ba myandina janga day di bam. Ɔri cor an̄ji waygi ba cendi ba jangina nimiro ginə mani nə ba ha āsagi di. I ya:

- *Cendi ba yər ches indi mana gi kulu gi lekol lə mo?*
- *Metir indi na ba ilə kulu gi lekol lə mo?*
- *Tablo indi na ba ilə kulu gi lekol lə mo?*
- *Aba giləgi mani da, isaw ba i indi na mo?*
- *Kura da sumdədi ba i indi na mo?*

Dine ha janga nimiro ha bwara gi mani nə i daa ta di kirab kirab.

Gilə gi wurgisubu:

Nimiro gi 3 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara:

- Jangi 1 2 2 1 2 1 2 2 1 1 1 2 kijab kijab me giḡi me daa tablowə me waygi dine gi hana daa tablowə dara āsa.
- Jangi nimiro 1 mana gi ja gi daa lə me 2 ja gi dodə lə me. Waygi dine yab gi jangina.

Gilə gi laba: Nimiro gi 3

- Livre de Calcul, paji 10: Metir gilgi dine mani dúndirəgi di i mana gi paji 10 lə me ùrgi kalgi gi gılne mani nə ilə nə gi 'wocḡ di.
- Jangi nimiro 3 daa tablowə me, waygi dine ba nimiro gi subu gi bii gi chibne di jangar i yande 3 me, gi bii gi nasara da, i **TROIS**.
- Kal dine āsina **TROIS** didəgi giḡə.
- Mə ùrnə dara giləgi dine janga gi 3 da, birmə dira gaba jangadi i yande: *U dagina di gi jədi bam co dirədi ha isəm gi jeleyə me chidi di dang lə dodə gindidi lə.* Mə cogi dine tarim me kalgi gi àl ya ba mə ilə àla nim lə de.
- Dine jangi nimiro gi 3 di mana gi arduwas day lə.
- Mə waygi dine nə yab gi hane daa tablowə dara janga gi nimiro gi 3.

Eseris 1: Metir ùr dine ba waynaw me janginaw nimiro ginə gwale gi jangar dodə ta di:

- *Kulu gi lekol biw i indi na mo?*
- *Dine subu da, didəgi i indi na mo?*
- *Tablo indi ilə kulu gi lekol lə mo?*
- *Aba gilə mani diw i indi na mo?*
- *Kura sumdədi i indi mo?*

Metir wagi dine lə àla gi Giyə gi ta di lə.

Eseris 2: Metir bobi isaw ya dii 1 labaa 2 labaa 3 de. Mwom da, dine ha janga nimiro gi bor gi bwaba gi isay di.

Livre de Calcul, paji 11: Gilgi dine mani dúndirəgi nə dang nə Gilə gi lə di me, ùrgi gi waynam giṛə day me jangina nimiro day me mana gi arduwas day lə labaa tablowə.

Gilə gi dunasir:

Nimiro gi 4 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara:

- Metir jangi **1 2 2 3 3 1 1 2 1 2 2 3 3 1 1 1 2 3 3** kijab kijab me giṛə me daa tablowə me waygi dine ba hana daa tablowə dara āsa.
- Anji waygi dine ba jangina nimiro **1 ha 3** mana gi arduwas day lə labaa daa tablowə.

Gilə gi laba : Nimiro gi 4

- *Livre de Calcul, paji 10:* Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə pii nə i mana gi paji 10 lə. Me ùrgi ba cendi ba waynaw mani dúndirəgi di sumdəgi me giṛə day me ca. Metir àl yande gi mani dúndirəgi nə wor di.
- Anji waygi dine ba wodi gi bii gi chibne di ba i **Quatre** gi bii gi nasara.
- Metir gilgi dine birmə gaba janga **4:** jè habda gi lingər gi tuliw bani ha isay gi jeleyə me àl jaw gi dang i dodə gi tuliw dodə gindiwə me jiw jaw lə dang isay gi abeyə.
- Metir di cogi dine di tariw me, co dirəw iji tablo gilgi gi dine janga di me waygi ba hane daa tablowə àlna me ca.
- Metir dībə dine didəgi lə me waygi cendi ba jangina **4** mana gi arduwas dayyə.
- Anji waygi dine ba āsina **1 ha 4** gi bii gi chibne me nasara me ca.

Eseris 1: Metir bobɪ isaw dii 1 ha 4 me ùr dine ba a bobɪ isaw di, ba i dii indi na mo? Cendi ha 'yàa nimerɔ gi ta di gi bii gi chibne me gi nasara me ca. Me cendi àl yande gi nimirɔ gi wor maktubu læ di pad.

Livre de Calcul, paji 13: Gilgi dine mani dúndirəgi nə maktubu læ di me ùr dine ba waynaw giṛə day. Dine pad ha janga nimirɔ gi bor nim gi dúndi di.

Eseris 2: Ùr dine gwale gi ùrə:

- *Āsina mani nə i sir sir birin.* (Dine nem āsa ya nə dure giɖadi de)
- *Āsina mani nə i subu subu.*
- *Āsina mani nə i wodi wodi*
- *Āsina mani nə i min min.*

Eseris 3: Metir jangi nimirɔ 1 ha 4 kijab kijab dii giṛə daa tablowə. Me waygi dine ba hane āsina gi bii gi chibne me gi nasara me ca.

Gilə gî dunamîn:

Nimiro gî 5 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara:

- Metir jangi nimiro 1 ha 4 kijab kijab me dii giṛə nə dine yara gi bam dîm di daa tablowə me waygi dine di wi kaw ba hana daa dara āsagi.
- Anji jangi nimiro gi dine àlaw bam dîm di mana gi habde nə gi jigdigî gi tulîṅ sir daa tablowə di dwaṛagi lə me waygi dine yab ba hane dara janga lə biiyə.
- Metir 'waga dine sir hára daa kwandagi dirəgi lə me ba āsina gidiragi me isiragi me gi bii gi chibne me nasara me ca.

Gilə gî laba: Nimiro gî 5

- Livre de Calcul, paji 14: Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə pii nə i mana gi paji 14 lə me, ùr dine ba waynaw mani giṛə day nə cendi ba yər di. Mana gi cendi yər mani dúndirəgi nə paji lə di 'yeṅ bam pad mwom da, anji cwara hára ùrgi mani nə cendi ba yərgi giṛə day dang bi.
- Anji jangi nimiro gi 5 tablowə me waygi dine ba, nimiro gi jii di da, gi bii gi nasara, da, ba i **cinq**. Ba gi jangiṅw ya baa jangar nim daa tablowə de.
- Kal dine āsina nimiro gi **cinq** di didəgi giṛə.

- Metir gilgi dine birmə gaba janga 5: *Pii da, anji jangi daa pəgiñ me gira jangi tablowə ya ta de: jə habda gi dwe bani tiba me u gi i gi tuliw àliw lə gi tiba di diwə me, u dagina tuldi di min di co dirədi ha isəm gi jeleyə àliw habda gi tiba di biwə.*
- Dine di ha janga 5 di daa tablowə do me gira ha janga mana gi arduwas day lə siñ.
- Me metir di gilgi dine dúndi di dang mana gi Gilə gi di 9 paji gi 10 lə di me ùrgi ba hane jangina nimiro gi ba bor gi mwagine giṛə day labaa gi mani gi gindəgi bá bá di.

Eseris 1: Metir bo karton-nimiro so 1 ha 5 di kijab kijab. Me dwe gi we kaw hára bogi gi birmə day kirab kirab me ha āsa me ca.

Eseris 2: Metir bo karton-nimiro pad di kijab kijab jang tabil duwa didə. Anji gu nimiro min me wayiw dwe min ba hane unəw karton gi ba i gi nimiro gi ta di.

Eseris 3: Metir parbi daa me ùr dine cendi ba āsina parba duwa di me ba jangina nimiro gi ba bor gi parba duwa di mana gi arduwas day lə.

Livre de Calcul, paji 15: Metir gilgi dine mani dúndirəgi me waygi ba āsina giṛə day me, ba jangina giṛə day mana gi arduwas dayyə.

Gilə gı mwaj:

'Yàa gı lə diiyə (Addition)

Gilə gı 10: 'Yàa gı lə diiyə (Addition)

Cwara gaba yara:

- Kal dine pad gı āsina 1 biraa 5 gı bii gı chibne me gı nasara me ca.
- Metir jangi nimiro kijab kijab me giri me (1 ha 5) daa tablowə me waygı dine yab ba hana daa tablowə dara āsa.
- Anji āsiği dine nimiro me, cendi jangi arduwas day lə labaa ha daa tablowə me ha janga nim. Kal dine jangina nimiro pad nə cendi àlagı bam đim di 1 ha 5.

Gilə gı laba: Waya gı gwale ginə 'yàa gı lə diiyə me (+) me dáya gı daa (=) me

Mani pad àlal i gı bii gı chibne!

- **Sogilele:** Metir lay sogilele 2 me waygı dine ba āsinagi le. Anji biri sogilə min isəw gı đangə me ùr dine cendi ba yər sogilele indi na isəw lə di mo? Me metir ùr dine đang, baa dáyna sogilele di daa pad da, gaa ba ha 'yàa i indi na mo? Mana gı cendi wayna giṛə day di mwom da, metir āsi sogilele di gandagi min dara yara gaa ba i sidi 'yang mo? Anji àl gı dine di yande dii giṛə. Me

dáya gi daa gi cendi ha 'ywaa da, kal
ɗwayna 5 bam bədə!

- **Dine:** Metir waygi dine 3 ba hana tablowə me day gi nə kwandagi cendi āsiḡi. Me anji wayiw dwe 1 ɗang ba hana daa tablowə. Me anji cor ùr dine ɗang ba gi dáyna dine nə 3 me gi 1 me daa pad da, ba ha 'yàa i indi na mo? Anji àl gi dine di yande dii giḡə me dáya gi daa gi cendi ha 'ywaa da kal ɗwayna 5 bam bədə.
- **Livre de Calcul, paji 15:** Metir gilgi dine 'yàa gi lə diiyə gi mani dúndirəgi nə jiga jiga di.
- **Livre de Calcul, paji 16-17:** Metir ùr dine ba waynaw mani nə cendi ba yər mana gi Gilə gi 10 lə. Anji budi habde nə yab bam me kal nə wodi nə dirin̄ nə piiyə mīra. Me ùr dine ba habde di, ba i indi na mo?
- Anji gilgi dine habda gaba dii jiiyə me ùrgi ba habde pad da, ba i indi na mo? Cendi ha nyama waya i jii.
- Anji ùrgi gwale gi ùrə ba da: *Də àlang i man me də yalang nim nimiro gi 4 ha 5 di mo?* Cendi nem waya ba i dara 'yàa gi lə diiyə labaa gi gwale gaba wundara gandiw gi bii gi chibne.
- Anji àl yande gi mani dúndirəgi nə gindəgi wor di pad.
- Metir waygi dine gwale dara mani nə gil 'yàa gi lə diiyə gi mani min labaa gi giḡə da, ba i

habda gi dagila gi i ta di: + Me anji jangi habda gi dagila gi giil 'yaa gi læ diiyə di daa tablowə.

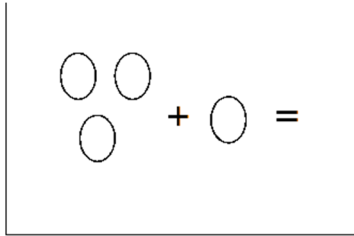
- Anji jangi giṛə ginə habde day daa tablowə dara ba kanji giṛə day gi pad ya ta de: $4 + 1$.
- Metir waygi dine ba, dara 'ywaa gi mani giṛə day da, cendi ba àlna giyə gi habde nə bani bani sir nə i dodə gi tuləgi nə bamar daa bədə nə gi 'wogigi dáya gi daa di. Yərgi i ta:
=
- Me anə ùrnə dara kanja gi giṛə ginə habde day pad da, anə ha àla i yande: $4 + 1 =$
- Metir àl yande gi mani dúndirəgi nə wor pad di.
- Metir ha janga nimiro gi giṛə dara 'ywaa giṛə day pad, nə dáya day gi daa ha dwaya 5 bam bədə me kal dine pad àlna le.

Eseris 1: Metir ha ùrə dine gwale gi ùrə me cendi ha cwaw læ diiyə gi bidəgi mira. Gwale gi ùrə gi anji ha ùrə dine di wun i ya:

- *Anə i gi mongo 1 me chandirang gi geche 'yàng 2 me da, mongo dan pad da, ha 'ya i indi mo?*
- *Anə i gi gasa 1 me gi 'yàng læ 3 dang da, dayar daa pad da, i indi na mo?*

Eseris 2: Metir jangi mani dúndirəgi daa tablowə me 'wogigi dwe min ba hana daa. Anju ba wayna mani dúndirəgi nə ta di giṛə day do me ba dimnə giniṅ siṅ gi biw mira, diban janga.

Metir jangi tablowə:

Dwe di ha waya:

“Gasa subu me gi 'yàa min læ diiyə da, dáyar i wodi.”

Targiñ dang da, dine di jangi mana gi arduwas dayyə me ðim giniñ pad day ginə metir min siñ.

Eseris 3: Metir jangi nimito gi ùr baa kanji giṛə duwa di daa tablowə me waygi dine cendi ba ðimnə giniñ mana gi arduwas dayyə.

Mani nə àla nə ta di pad ilə mana gi Livre de Calcul dware læ. Metir ha janga nimito dara ba 'yo nimito giṛə duwa kal dwayna 5 bam bəðə.

Gilə gi mwaj dii min:

Nimiro gi 6 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara:

- Pii da, metir ùr dine gwale gi ùrə me cendi ha cwaw lə diiyə me gira targiṅ do me cendi gira ha janga nimiro gi bor gi gwale gi i dodə ta di, mana gi arduwas day lə siṅ:

Adam maktubu duwa ilə. (Gilgi maktubu min.)

Abəw gira 'yàw di min lə dang. (Gilgi maktubu di dang.) Maktubu duwa dayar daa pad da, i indi na mo?

Jaw mache 'yàw maktubu di min lə dang bi. (Gilgi maktubu di dang bi.) Maktubu duwa dayar daa pad da, i indi na mo?

Chidiw kaw 'yàw maktubu sir dang bi. (Gilgi maktubu sir di dang bi.) Adam maktubu duwa dayar daa pad da, i indi na mo?

- Metir waygi dine ba āsina sogilele day 1 ha 5 gi bii gi chibne me gi nasara me ca.

Gilə gi laba: Nimiro gi 6

- **Livre de Calcul, paji 18-19:** Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə pii nə i mana gi paji 18-19 lə me, ùr dine cendi ba yər i na mo. Me anji ùrgi mani nə ilə mana gi mani dúndirəgi lə ta di giṅṅ day pad gi bii gi chibne.

- An̄ji waygi dine gi bii gi nasara ba nimiro gi ba i ta di, ba gi 'wogiw six me, janga duwa kaw, ba i 6 me ca.
- Dara janga ginə nimiro gi kubi da, metir àl kojigə di idi jagda habde me dogdərə me mana gi gilə duwa lə. An̄ji saw dagina di guṛing min ladi le me jidi habda gi lingər ha isay gi jeleyə bidə. An̄ji àl gilə duwa di daa pəgin̄ cogi dine tariw do me gira àl daa tablowə siṅ.
- Dine lay arduwas day gi gilə ginə metir duwa me cendi dangiri gi nimiro gi 6 di lə.
- Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə dang nə Gilə gi di 11 lə paji 18 me ùrgi cendi ba waynaw mani nə cendi ba yərgi di dayara day gi daa bá bá. Cendi jangi mana gi tablowə labaa wi wi kaw jangi mana gi arduwas duwa lə me giləw metir.

Eseris:

1. Livre de Calcul, paji 19: Gilgi dine mani dúndirəgi nə mana gi Gilə gi mwaj dii min me ùrgi gwale gi ùrə gi yər i ta:

Anə i gi duroje 5 me gi 'yàng lə dang 1 da, duroje di dayar daa pad da, i indi na mo?

Metir way gwale gi 'ywaa gi mani giṛə day di gi biw me gira jangi dodə ya ta de: $5 + 1 = \dots$

2. Metir àl dara 'ywaa gi nimiro giṛə duwa gi sogilele me gi birmə gi yande me ca: $3 + 1 = \dots$

Me an̄ji piy dine yab ba hana dara 'yàa gi nimirō gi sir ta di giṛə duwa. Metir jangi nimirō daa tablowə dara 'ywaa giṛə duwa me waygi dine cendi ba dimnə giniṅ mana gi arduwas day lə.

3. Metir waygi dine ba āsina so 1 ha 6. An̄ji kal dine min min hára daa tablowə me, an̄ji gugi nimirō min da, cendi jangi daa.

Gilə gı mwaj dii sır:

Nimiro gı 7 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara: Metir waygı dine ba āsina sogilele so 1 ha 6. Metir me dine di me āsi nimiro gı i daa tablowə di so 1 ha 6. Anji ùr dine ba jangina nimiro gı 6 mana gı arduwas day læ me ba hane gilnəw.

Gilə gı laba: Nimiro gı 7

Metir ha àla i mani nə ya anji àlagı mana gı ***Gilə gı mwaj dii min*** me gilə gı pad ginə nimiro gı dıng læ me ca. Eseris di yab ha wunə jiga hiñe me, mani nə wor pad da, i ya kwandagı nə pii de dige dige.

Ressources: *Livre de Calcul, pañi 20-21, Gilə gı 12*

Dara janga gı nimiro gı 7 da, metir ha giləgı dine janga duwa i ya ta de: *Mə jà habda gı i gı tulıw me mə rendıw gı geche gı lingər gı tulıw ha isay gı abeyə.*

Eseris 1: Metir waygı dine 7 ba swana daa, wi kaw ba dıbinə læ mana duwa læ jang. Wi kaw ha goo nimiro mana gı dıbə duwa gı anji dıbi læ dara yara gaa sidəgı ba i indi mo? Me dwe min ha bıřə karton-nimiro gı bor gı gıřə day di me. Dwe gı pii ha goo 1, gaba pamaw ha goo 2, cendi ha àla yande biraa 6. Cendi pad dayyə pad ha āsa karton-nimiro di.

Eseris 2: Livre de Calcul, paɓi 21: Metir waygi
dine ba àlna giyɔ di gi waya gi gwale gi bidɔgi mira
do me gira ba āsina gi sogilele me, 'yaɗa lɔ me ba
jangina siɗ.

Gilə gı mwaj dii subu:

Nimiro gı 8 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara:

- Cwara yarna mani nə giləl pii di, kal dine āsina sogilele day 1 biraa 7. Metir kal dine pad āsi mani daa tablowə. Metir waygi dine da, wi kaw ba jangina nimiro gı 7 mana gi arduwas duwa lə me ba hane gilnəw.
- Dine àl 'yàa gi lə diiyə dara 'ywaa gi nimiro giṛə duwa mana gi *Livre de Calcul paji 21 lə*.

Gilə gı laba: Nimiro gı 8

Dara 'wacṇa gi nimiro 8 lada da, pam birmə ginə ***Gilə gı mwaj dii min*** di gi gil i man me mə ha àla mani nə ha wagi dine lə dara 'wacṇa gi nimiro di lada mo. *Yər i man me mə ha janga nimiro gi 8 di mo. Janga duwa i yande: Saw dagina di giṛing min dodə me, di min dang daa kondidi didə me.*

Ressources: Yər *Livre de Calcul* lə paji 22 ha 23, Gilə gı 13.

Eseris: Metir àlgi giyə day gi nə dine duwa pad mana gi kanja gi mani giṛə day diwə, mana gi ***Livre de Calcul paji 23 lə***. Dine ha wayaw metir giṛə ginə mani dúndirəgi di gi bidəgi do me ha āsa gi sogilele me gira ha janga dodə arduwas day lə me ha nim giləw siṇ.

Gilə gi mwaj dii wodi:

Nimiro gi 9 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara:

- Metir cwara mani nə giləl bam pii didəgi lə. Wunjə gaba bwaba isay: Metir bobi isaw dii 1 biraa 8 me ùr dine ba waynaw giṛə ginə bwaba gi isaw nə baa bobi di, gaa ba i dii indi mo?
- Waygi dine gi jangina nimiro gi 8 di arduwas lə.

Gilə gi laba: Nimiro gi 9

Dara 'wacṇa gi nimiro gi 8 lada da, pam birmə ginə ***Gilə gi mwaj dii min*** di gi gil i man mə ha àla mani nə ha wagi dine lə dara 'wacṇa gi nimiro di lada mo. Yər i man me mə ha janga nimiro gi 9 di mo. Janga duwa i yande: Saw dagina di guṛing min me jèdi cilang gi bani gi lingər gi tuliw hiṇe dodə gindədi ha isay abe.

Ressources: Yər *Livre de Calcul* lə paji 24 ha 25, Gilə gi 14.

Eseris: Metir àlgi giyə day ginə dine duwa pad mana gi kanja gi mani giṛə day diwə, mana gi ***Livre de Calcul paji 25 lə***. Dine ha wayaw metir giṛə ginə mani dúndirəgi di gi bidəgi do me ha āsa gi sogilele me gira ha janga dodə arduwas day lə me ha nīm giləw siṇ.

Gilə gi mwaj bii jii:

Nimiro gi 0 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara:

- Metir kal dine pad āsi nimiro gi 1 ha 9 gi bii gi chibne me gi bii gi nasara me ca, me cendi i gi sogilele day lə isiragi lə me gi karton-nimiro isiragi lə me dara āsa nim lada.
- Metir waygi dine gwale gaba 'ywaa nimiro giḡə duwa gi biw mira. Mana gi gwale duwa gi waya lə da, anji ha ùrə dine gwale gi ùrə gi ya ta de:
- *Sadiya mongo dīra i 3 me chididi dīra i 2 me. Cendi ca dayyə ca da, mongo day i indi na mo?*
- *Kululi 5 ilə ciri dan lə me abirang giḡa aw Kululi sir nə dang lə bi da. Kululi i indi na mana gi ciri dan dwaḡi lə mo?*
- Metir ùr dine gwale gi ùrə gi yab gi ha ùrə dara dine ba cwanaw i nimiro gi 0 labaa gwale gi ha wunə gi gwale gi yab gi ya ta: **mani ilə bədə.**

Gilə gi laba: Nimiro gi 0

- Gwale gi ùrə gi ta di ha 'yàa i ya gi i dodə ta di de:

Metir ha ùrə dine gwale gi ùrə yab gi dine ha cwaa lə diiyə nimiro gi 0: “*ilə bədə*”, labaa “*mani min ilə bədə*”, labaa “*'yeḡ bam, mani wor ilə bədə biḡiḡ*”.

- *Mamat 'yàdì durmaw di Sara alwa 1. Me mana gi tandi ilə hára lekol lə da, alwa dīra di indər bam. Caga da, Sara alwa dīra wor i indi na mo?*
- *Padime bangaso dīra i 2, tandi 'yàw Musa bam 1 me Sale bam 1 me ca. Caga da, Padime bangaso dīra ha waradi i indi na mo?*
- *Musa dīlbi habde subu ilə ciri duwa bidə. Wála mīn, gale biyiw habda duwa mīn bam, wála gi sīr lə, gale gira biyiw habda duwa gi dāng bam bi me, wála gaba subu lə da, Musa gi isəw duwa gang saw habda duwa gi wor mīn di bam. Musa habde duwa woriw i indi na mo?*
- **Livre de Calcul lə pajì 26, Gilə gi 15:** Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə pii mana gi Gilə gi 15yə me ùrgi cendi ba waynaw mani nə cendi ba yər di. Metir waygi dine gwale dara kulu ginə Ali duwa gi dùwa uliw bam di.
- Metir co gwale di gidiw gwale gi ùrə: *Ali kulu duwa i mīn, me dùwa di uliw bam. Yande da, Ali kulu duwa wor ilə dāng mo?* Mana gi dine wayna ba “bədə”, “bədə bīrīn” labaa, waya gi dāng gi gil nimiro gi 0 di mwom da, metir ha giləgi dine dara goo gi “bədə” di, ba gil i nimiro gi 0 gi bii gi chibne di.
- Anji jangi nimiro gi 0 di daa tablowə me waygi dine ba gi āsiw i **Zéro** gi bii gi nasara me gilgi gwale gi bii gi chibne gi bor 0 di me. Nimiro gaba bwara gandiw ina lə bədə bīrīn gi bii gi

chibne kaw, metir ha 'ywaa gwale gi ha wundara nim ya “Bədə” labaa “ilə bədə” ta de.

- Metir kal dine kubi nimiro gi 0 di pad dayyə pad gi nasara me gi chibne me ca.
- Anji gilgi dine ba i man me cendi ba ha janga nimiro gi 0 di mo? Janga duwa da, ba i yande: Nimiro gi 0 wun ya bal de, labaa ya dagina di gurɪŋ de.
- Anji gilgi janga gi nimiro gi 0 di gi isəw pəgiŋ do me, gira jangigi daa tablowə siŋ.
- Metir 'waga dine yab hára daa tablowə dara janga gi nimiro gi 0 di.
- ***Livre de Calcul , paji 26:*** Metir waygi dine ba yarna mani dúndirəgi mana gi maktubu lə me ba gagina lə diiyə. Mani dúndirəgi di me gwale day i ta:
Kululi 4 me uləl bam pad. Kulu wor ilə bədə. Gasa 2 me ichər bam ca duwa lə ca. Gasa wor ilə bədə.
- Kal mani di wundarna gi nimiro gi 0 dara kal dine wacnanaw ladina.

Eseris 1: Metir ùr dine gwale gi ùrə gi cwaa duwa gi lə diiyə ha 'yàa i 0 birɪŋ bədə. Mana min da anji lam dine di le dara yara nim gaa ba cendi ba 'wocŋ nimiro gi ba gilgi gandiw di ladi le mo?

- *Aba giləgi dine mani bage duwa ilə 4. Rigim gira lay 2 bam. Dang da, mije gira lə duwa lə me lay 2 'yá bam. Yande da, bage duwa di wor i indi na mo?*

- *Ali 'yàdì durmaw di Sara alwa min mana gi tandi ùr ba di ha lekol lə. Me alwa dira di indər bam birmə lə. Caga da, Sara alwa dira di ha wara i indi na mo?*
- *Sara i gi bangaso 2. Me tandi 'yàw Musa bam min. Yande da, bangaso indi ha waradì mo?*

Kal metir ùrnə dine gwale gi ùrə gi yande di dii giṛə dara kal dine 'wacṛana nim gi nimito gi 0 di me nimito nə dang me ladina.

Eseris 3: Kal dine pad dayyə pad jangina nimito gi 0 di arduwas dayyə do me kal dawa day di idi kirara daa di nyamna siṅ.

Gilə gi mwaj dii kubi:

Nimiro gi 10 āsa duwa me janga duwa me

Cwara gaba yara: Metir waygi dine ba āsina 1 ha 10 gi bii gi chibne. Cendi ba āsina i gi sogilele day me gi mani dúndirəgi me 1 ha 9 gi bii gi nasara me.

Gilə gi laba: **Gilə gi nimiro gi 10**

- **Livre de Calcul , Gilə gi 16, paji 27 ha 28:**
Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə pii mana gi Gilə gi 16 me ùrgi ba i na mo? Metir ùr dine mani giṛə day nə ilə mani dúndirəgi lə gi bii gi chibne.
- Mana gi dine di dara goo 10 gi bii gi chibne mwom da, metir waygi daa, ladi, ba gi bii gi nasara da, nimiro gi ta di, ba gi āsiw i Dix me ba gi jangi w i yande 10.
- Metir jangi nimiro gi 10 di daa tablowə me kubgi dine di daa dii giṛə.
- Metir gilgi dine janga gi nimiro gi 10.
Nimiro gi 10 da, janga duwa i yande: *Də 'wacɲang birmə gaba janga gi nimiro gi 1 me 0 me mwom da, wom bədə, anə pam birmə gaba janga 1 me 0 me di. 1 me 0 dayarna daa ca me gidi 10.*
- Anji cogi dine tariw me gilgi nim gi janga ginə nimiro di daa pəgin me gira jangi gi nim gandi w daa tablowə siṅ.

- Dine layna arduwas day me jangina nimiro gi 10 di arduwas dayyә: Gi әsina angal day jangina yande: **10**, kal ina yande bәdә: **01**.

Eseris 1: Livre de Calcul , pajı 27 : Metir gilgi dine mani dı́ndirәgi nә dang me ı́rgi ba cendi ba waynaw gaa ba i dı́ndi na mo me ba waynaw girә day me. Dang ba hana daa tablowә ba gilnәw nimiro di labaa ba bı́rinәw karton-nimiro gi sabiw di. Dine di ha janga nimiro gi ta di mana gi tablowә labaa mana gi arduwas day lә.

Eseris 2: Livre de Calcul , pajı 28: Metir jangi nimiro gi ı́r ba 'yo girә duwa di daa tablowә me gagi day gi dine di gi bidәgi mira do me gira әsi gi sogilele me gira jangi dodә sı́n. Dine pad ha әla Giyә gi ta di mana gi arduwas dayyә me ca.

Dimas di idi cwara gaba yara

Wála gi pii giyē duwa

- Cwara gaba yara gi dine ha āsa 1 ha 10.
- Cwara gaba yara gi dine ha janga nimiro 1 ha 10.

Giyā:

- Metir lay sogilele 10 me waygi dine ba āsina gi bii gi chibne do me gi nasara siŋ.
- Anji 'waga dine sir hára daa tablowə, gi min āsi gi bii gi chibne me aba pamaw āsi gi bii gi nasara me ca.
- Kal dine pad hane daa tablowə bá bá āsina isiragi nə dine nə 10 gi bii gi chibne.
- Metir 'waga dine yab hára daa tablowə waygi ba biŋinə nimiro min so 1 ha 10 me ba janginaw gi birmə gaba jagda habde me gi dogdərə me dara janga nim.
- Dine jangi nimiro gi 1 ha 10 mana gi arduwas day lə. Mana gi cendi jangina nimiro di mana gi arduwas day lə di bam pad mwom da, cendi āsi le.
- Me dine nə 'wocŋ mani di ladi bədə siŋ da, metir wagi lə kalgi gi āsi nimiro di gi dii giŋə dara 'wacŋana nim ladina hana gi dirəgi pii pii. Mana gi yab da, kal metir əlnagi dine esersis di ɗang di idi wagi lə.

Eseris: Metir ùr dine gwale gi ùrə gi bii gi chibne. Anji waygi ba cwanaw læ diiyə gi bii gi chibne me gi nasara me ca. Metir 'wogi dwe min ba gılñəw nimiro gi ya karton-nimiro læ di de me kal a janginaw daa me.

- *Dure 1 da, gidadi i indi na mo?*
- *Kura 3 da, sumdədi i indi na mo?*
- *Dine nə namde sir da, didəgi i indi na mo?*
- *Leme sir da, gidiragi i indi na mo?*
- *Kogəl sir me duroje subu me da, dirəgi i indi na mo?*

Metir nem kubəgi mani nə dang nañ dara wagi gi dine læ dara ba gunə nim nimiro di bá bá.

Wála gi sir giyə duwa

- **Cwarna yarna 'yàa gi læ diiyə gi àla gi eseris.**
- **Āsa gi ðim.**

Giyə:

- Metir kal dine yab āsi nimiro gi 1 ha 10 gi bii gi chibne me gi nasara me ca.
- ***Livre de Calcul, paji 28:*** Metir jangi nimiro gi ùr baa kanji giyə duwa di daa tablowə me waygi dine cendi ba ðimnə gındəgi mana gi arduwas day læ. Metir 'waga dwe min hára daa tablowə me jangi w nimiro daa tablowə me wayiw ba ðimnəw giniñ me, anji àl yande gi kwandaw nə wor di pad me ca.

- Metir yər dine arduwas day bá bá me wagi læ ðimə gi gininyə ladi me ca.
- Metir waygi ba hana daa tablowə dara ðimə gi esersis di gindidi pad dayyə pad. Ladni duwa da, kal dwe min hana le ðiw min daa tablowə bá bá.
- Kal metir ùrnə gwale gi ùrə gaba 'ywwa nimiro giṛə duwa di ya ta de:
 - *Anə i gi alwa 4 me, abirang 'yàng læ 3 da, dayar daa pad da, i indi na mo?*
 - *Cange dan yə 1 (min). Me cange di geche di day gi dwe dira ca da, giḍiragi i indi na mo?*
 - *Dure dan po gasa 4. Dogdə dan wom 2 bam. Gasa dan caga da, ha wara i indi na mo?*
 - *Sale i gi alwa 3, me mana gi anji ùr baa ha lekol læ da, 'yo jaw maché Musa me 'yàw min bam. Caga da, Sale alwa woriw i indi na mo?*

Wála gi subu giyə duwa

Wunjə gaba wagi dine læ āsa læ

Wunjə gi 1:

- Metir dangri karton-nimiro bani bani so 1 ha 10 pii do. Karton-nimiro gi sabar bani bani gi giṛə ta di nimiro duwa wundər min.
- Metir sabi dine di girup sir me 'yàw girup gi min karton-nimiro naṅ di me, gaba dii sir læ

kaw, 'yàw yande me ca. Mana gi girup day læ bá bá da, gi biy gun min gi 'yàw karton-nimiro di isəwə me, gi biy gi dang gaba yaragi ya geche day de me.

- Metir gu nimiro min me dine nə ina gi nimiro gi ta di læ da cendi so daa pad dayyə pad.
- Dine woni yara kwandagi di yarna kwandagi nə de ha swaa i daa me swana daa bədə da, anji wayiw metir di daa me gi yibgi dange mana gi kulu biwə. Metir àl yande biraa biraa me mana gi warna dine yab nə 'yo nimiro di le bá bá diban goo gi ha læ bədə da, kwandagi bobigi isiragi daa me cendi me inə 'wocṅ mani naṅ di.

Wunja gi 2:

- Metir sabi dine nə kulə lekol læ di dodə girup sir bor min, girup gaba girə dwaya jaw ilə bədə. Girup gi sir ta di dibi mana jiga jiga me, charni gi dwaṅagi læ da, i digilay 20. Me mana gi charni gi ta di dalawə dṅ ya digilay mwaj de da, gi jè mani læ. Ya dine di ina ya 20 kulə da, girup di ha 'ya i girup gaba dine 10, 10, me girup bá bá di ha 'ya gi nimiro 1 ha 10. Dine nə girup læ da, wi kaw i gi nimiro min gi anji ha yəə diwə diwə.
- Metir asì mani ya gila de labaa mani nə dang mana gi girup gi sir ta di dalawə dṅ me gu

nimiro min gi diraw ur. Me mana gi girup gi sir ta di dalawə da, dine nə i gi nimiro gi ta di ilə da, cendi wə kalang dara 'woo gi mani di, wi kaw 'wə hāra nim mana gi girup duwa lə. Gun min unə mani di wāna hana nim girup duwa lə da, girup duwa di i gi pwan min. Me jaw 'ywarnaw bilnəw da, pwan day gi min di ilə bədə cor gidi i girup gi dang di duwa.

Wála gi wodi giyə duwa

Eseris 1: Metir jangi esersis di idi 'yàa gi lə diiyə daa tablowə me, dine ha dimə ginin mana gi arduwas day lə. Anji yər dine giyə day di me 'yàgi pwan me waygi dine ba hana daa tablowə dara dimə gi esersis di gindidi.

Eseris 2: Metir jangi esersis di idi kanja nimiro girə duwa daa tablowə me waygi dine nə ur nə ba gi hana daa tablowə gi urə day da, ba hana dara dimə esersis di gindidi min bá bá. Dwe gi dimnə esersis di gindidi ladina da, kwandaw bobiw isiragi daa. Metir àl yande ge dine woni 'wacna mani nan bədə dara huragi gi abnani dusirəgi lə me wagi lə me dara ba hana daa tablowə.

Eseris 3: Metir ur dine gwale gi urə me cendi dim gindiw mana gi arduwas day lə. Gwale gi urə di me i ta:

- *Isən gi abeyə da, isan nə dine ilə indi na mo?*

- *Amsi i gi marse 2 me abaw 'yàw lə 1 me. Marse duwa dayar daa pad da, i indi na mo?*
- *Cange 1 me giray 1 me da, gidiragi i indi na mo?*
- *Kulu inda gi lekol biw i indi na mo?*
- *(Metir waygi dine sir ba swana daa.) Anji ùr kwandagi ba dine nə ba so da di, didagi ba i indi na me, gidiragi ba i indi na me diragi ba i indi na me mo? Me dwe min isaw ca da, isaw nə dine ila indi na mo?*

Wála gi jii giyè duwa: Janga gi nimirò min daa me dodè me dara òimè gi gindègi

- Metir jangi nimirò min daa me dodè me dara òimè gi gindègi ya ta de: *Də yarang mani nə gil 'yàa gi lə diiyə di me birmə gi jiga jiga gaba òimə esersis gindidi me ca* (ya āsa gi isay labaa gi sogilele de etc.).
- Metir jangi esersis di ùr baa òim gindèdi di ya ta de: $2 + 1 = 3$.
- Anji jangi esersis di ùr baa òim gindèdi di gi birmə gi dang gaba janga nimirò min daa me gi min dodè jaw gindiwè me ya ta de:

2
+1
—
3

- Gi birmə gaba janga nimirò di yande da, dáya gi daa di cor gidi i habde nə bani nə tiba nə i tuləgi = .

Eseris 1: Metir jangi esersis di yab daa tablowə me dimgi gindidi day gi nə dine min.

Metir jangi di dang di dine ha dimə gindidi mana gi arduwas day læ me ca.

Eseris 2: Kal dine āsina 1 ha 10 pad dayyə ya ta de:

- Āsina isiragi 1 ha 10 gi bii gi chibne.
- Āsina sogilele 1 ha 10 gi bii gi nasara.

Eseris 3: Metir dimə gi dine iche me àlna gandagi wun̄jə: An̄ji jè mani dodə sīna læ b̄ilnani diḡilay 1 me charni diḡilay 5 me an̄ji ha saba gubdīri 10 bani 'yulap 'yulap læ mana gi mani nə an̄ji jègi dodə sīna læ di d̄warāgi læ. Gubi læ bá bá da an̄ji ha janga n̄imiro læ ya ta de:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

An̄ji 'waga dine pad ba hane yarna gubdīri di me waygi dine sir ba d̄ibinə mana gi gubu gi pii biwə. Metir gugi dine n̄imiro min me cendi parbi ha d̄ibə læ n̄imiro gi ta di diwə. Me dwe gi parna me d̄ibinə n̄imiro gi dang diwə da, gi biyiw i bam mana gi wun̄jə læ di. Metir gu n̄imiro gi dirəw ùr, ya gu 5 me cwara gu 2 me gu 8 me...

Gilə gi mwaj dii wurgisubu:

Biyə gi bam (Soustraction)

Cwara gaba yara:

- Metir waygi dine gwale dara dang di gurɪng di bi (0) mana gi (**Livre de Calcul, paji 26**), Me waygi dine ba hane janginaw nimiru gi jangiɯ ya dang di gurɪng de 0 di daa tablowə.
- Anji waygi dine pad ba jangina nimiru gi 0 di mana gi arduwas day lə.
- Metir àlgi dine esersis di ha janga gi didəgi dara ba 'wacɲana nim gi nimiru gi girsiw di ladina me àlna gandiɯ giyə me ca. Esersis di i ya ta de:
 - *Sale i gi alwa 3 me jaw gi lekol lə 'yàw lə 1 me. Caga da, Sale i gi alwa indi na mo?*

Gilə gi laba: Diiyə gi ginɪn gaba waya gwale ginə biyə gi bam

Wála gi piiyə da, metir gilgi dine di mani gi bii gi chibne birɪn, me gira gaba dii sir lə do me da, gilgi gi bii gi nasara siɲ.

- Metir waygi dine gwale ginə biyə gi bam gi biɯ do ya ta de:
 - *Sara abadi dɪlbə mongo 2 me labe nə namde wom 2 bam. Sara abadi mongo di worɪw indi na mo?*

- *Cange ni gɪdadi i wodi me sir piyər bam. Yande da, cange ni gɪdadi ha wara i indi na mo?*
- *Sara i gɪ bangaso 2 me tandi 'yàw Musa bam min da, wordi bangaso indi na mo?*
- *Sadiya i gɪ mongo 3 me 2 bor bam. Sadiya mongo dira wor i indi na mo?*
- *Metir ùr dine gwale gɪ ùrə ya ta de: Esersis di də àlang gandidi ka di da, də piyəng i mani bam labaa di bwang i lə diiyə mo?*
- *Anji waygi dine daa ladi dara ba i biyə gɪ mani bam mana gɪ esersis di lə.*
- **Livre de Calcul, Leçon 17, paji 29:** *Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə pii nə subu me ùrgi ba cendi ba waynaw mani nə cendi ba yər. I dure po gasa 6 me dogdə gira lay 3 bam. Ùr dine gaa wor i gasa indi na mo?*
- *Metir waygi dine mani gindəgi daa ladi dara 'yàa gɪ mani lə diiyə da, gɪ jangi i mani nə yande « + » me, dara biyə gɪ mani bam da, gɪ jangi i mani nə yande « - ». Janga day da, i mana gɪ nimiro gɪ də ùrəng ba də dim gindiw di dirəwə.*
- *Metir jangi jè habda gɪ bani gɪ i gɪ tuliw gɪ isəw daa pəgiɲ me ùr dine ba hane janginaw daa tablowə.*
- *Anji waygi dine ba jangina nimiro gɪ biyə gɪ bam «-» di mana gɪ arduwas day lə.*

- Metir jangi esersis daa tablowə me day gi nə dine pad kañji ba gi dim gindidi gi sogilele laba gi gilale.

$$5 - 2 =$$

$$3 - 1 =$$

$$7 - 4 =$$

$$10 - 3 =$$

$$8 - 5 =$$

- **Wála gi 2:** Metir jangi sogilə ginə biyə gi bam daa tablowə me guği dine sumiw gi bii gi chibne ba i **biyə gi bam** (-). Me gi nasara da, ba gi 'wogiw: **moins**. Dine kubi daa pad dayyə pad tariwə me gira wi kaw gu minaw minaw siñ.

Eersis 1: *Livre de Calcul , pañi 29 ha 30:* Metir gilgi dine mani dúndirəgi mana gi Gilə gi 17 lə me wagi dine lə dimə gi gindidi lə.

Eersis 2: Metir jangi esersis di idi biyə bam mana gi daa tablowə me waygi dine ba cendi ba dimnə gindidi mana gi arduwas day lə. Metir wagi dine lə dimə gi gininyə gi sogilele labaa gi gilale.

Gilə gı mwaj dii dunasır:

Āsa gı nimıro gı 11 me janga duwa me

Cwara gaba yara:

- Metir kal dine āsi 1 biraa 10 gı bii gı chibne me gı nasara me ca.
- Kal dine gilnə nimıro nə daa tablowə labaa nə karton-nimıro lə di.
- Me kal dine jangina nimıro gı ta di daa tablowə.

Gilə gı laba: Nimıro gı 11

Ressources: Livre de Calcul, Leçon 18, paji 31-32

- *Livre de Calcul, paji 31:* Metir gilgi dine mani dúndirəgi mana gı Gilə gı 18 me ùr dine ba āsina tomat di ba i mana gı bası lə ta di. Cendi ha 'ywaa i tomat 10.
- Anji waygi dine dara tomat di pii di me ba gı 'yàa nagi lə đang 1 da ba dayar daa pad da ba i indi na mo? Cendi ha waya ba i 11. Metir waygi dine nimıro gı mwaj dii min gı bii gı chibne di, ba gı 'wogiw i **onze** gı bii gı nasara.
- Kal dine guni 11 gı bii gı chibne di. Anji waygi dine ba āsa gı bii gı chibne da, ba wom bədə dara gı bii gı chibne da, āsa gı ba so mwaj yá daa da, ba i bwagi lə diiyə ya ba āsang nim 10 dii 1 de, dara 'ywaa gı 12 da,

də àlang i 10 gi didi 2, dara 'ywaa 13 da, də àlang i 10 gi didi 3... Gi bii gi nasara da, i jiga hiñe, dara nimiro gi we kaw i gi sumiw duwa bá bá.

- Kal dine āsina nimiro gi 11 di gi dii giṛə nañ.
- Metir jangi nimiro gi 11 di daa tablowə me waygi dine ba nimiro gi *mwaj dii min* da, gi jangi w i yande: 11
- **Livre de Calcul Gilə gi 18, paji 31 ha 32:** Metir gilgi dine mani dúndirəgi nə Gilə gi ta di me wayagi dine di dara ba cwanaw lə diiyə gi bidəgi me gira ba jangi gi nimiro dara dimə gi gindəgi siñ. Cendi ha àla giyə di gi sogilele day. Anji ha wayagi da: *Anə i gi tomat 10 mana gi basĩ dannə me gi 'yàng lə 1, yande da, anə ha 'ya i gi tomat indi na mo?*

Anə i gi tomat 3 me gi 'yàng lə indi lə diiyə dara àla 11 mo?

Eseris 1: Metir jangi esersis di mana gi ***Livre de Calcul paji 31-32*** yab daa tablowə me waygi dine wi kaw ba dimnə gindidi mana gi arduwas duwa lə me ba hana 'yàa naw ba ha 'yàgi pwan.

Eseris 2: Wuñjə gi karton-nimiro 1 ha 11. Metir ha gogi dine nimiro me cendi ha laya maktubu di nimiro gi ta di.

Eseris 3: Metir jangi dine esersis daa me wagi lə dara dimə gi gindidi. Cendi ha àla giyə di i gi sogilele day.

- *Mongo 2 i dodə sɪ̄na lə me gɪ ha bwaa lə diyyə indi na me ha dayara 9 mo?*
- *Nimiro nə nimiro gɪ 8 dɔyɪ bam da, i nə we mo?*
- *Me nə 3 nə woni pama nimiro gɪ 8 tariw da, i nə we mo?*
- *Bangaso 10 me Adum wom bam 5 da, woriw indi na mo?*
- *Anə i gɪ guyab 3, anə 'yàdi Sadiya 2 bam me anə 'yàdi Sara 1 bam dɛang me da, ha warang dodə indi na mo?*

Table des matières

Mani pad woni gilaḡi dine āsa	1
Plan des séances du calcul	2
Gilə ḡi min ha jii: Nimiro ḡi 1 ha 5 ḡi bii ḡi chibne	4
Gilə ḡi min: Nimiro ḡi 1 me 2 me 3 me ḡi bii ḡi chibne.....	5
Gilə ḡi sir: Nimiro ḡi 4 me 5 me ḡi bii ḡi chibne.....	8
Gilə ḡi subu: Nimiro ḡi 6 me 7 ḡi bii ḡi chibne	12
Gilə ḡi wodɨ: Nimiro ḡi 8 me 9 me ḡi bii ḡi chibne.....	16
Gilə ḡi jii: Nimiro ḡi 10 ḡi bii ḡi chibne	18
Gilə ḡi kubi ha mwaj dii kubi: Nimiro ḡi 1 ha 10 āsa duwa me janga duwa ḡi bii ḡi chibne me nasara me.....	21
Gilə ḡi kubi: Nimiro ḡi 1 me 2 me āsa duwa me janga me.....	22
Gilə ḡi wurgisubū: Nimiro ḡi 3 āsa duwa me janga duwa me.....	26
Gilə ḡi dunasir: Nimiro ḡi 4 āsa duwa me janga duwa me	28
Gilə ḡi dunamin: Nimiro ḡi 5 āsa duwa me janga duwa me	30
Gilə ḡi mwaj: 'Yaa ḡi la diiyə (Addition)	32
Gilə ḡi mwaj dii min: Nimiro ḡi 6 āsa duwa me janga duwa me.....	36
Gilə ḡi mwaj dii sir: Nimiro ḡi 7 āsa duwa me janga duwa me	39
Gilə ḡi mwaj dii subu: Nimiro ḡi 8 āsa duwa me janga duwa me ...	41
Gilə ḡi mwaj dii wodɨ: Nimiro ḡi 9 āsa duwa me janga duwa me ...	42
Gilə ḡi mwaj bii jii: Nimiro ḡi 0 āsa duwa me janga duwa me	43
Gilə ḡi mwaj dii kubi: Nimiro ḡi 10 āsa duwa me janga duwa me ..	47
Dimas dɨ idɨ cwara gaba yara	49
Gilə ḡi mwaj dii wurgisubū: Biyə ḡi bam (Soustraction)	56
Gilə ḡi mwaj dii dunasir: Āsa ḡi nimiro ḡi 11 me janga duwa me ...	59
